

M A G A Z Y N

V A N

T U I N - S I E R A A D E N .

G E K O L E U R D .

N°. 6.

T E A M S T E R D A M , b i j J O H A N N E S A L L A R T .

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
Research Library, The Getty Research Institute

<http://www.archive.org/details/magazijnvantuins06laar>

P L A A T N L I.

Fig. 1. Een bevallig Landgebouwtjen.

Het overfleckende rieten dak wordt door boom-stammen ondersteund; de tekening geeft van de uitvoering genoegzaame onderrichting. Het kan tot onderscheiden einden van binnen ingericht worden; bij voorbeeld, tot eene zomerwoning op een klein landgoed; tot een tuinmans- of arbeiders huis; tot eene rustplaats, tot een Jachthuisjen, tot een koe- of schaapenstalling, en dergelijke.

Fig. 2. Eene Hut, met houten schijven bespijkerd en met stro of riet gedekt.

Fig. 3. Een bevallig Vogelhuisjen.

Eene kleine nette open plaats, in de nabijheid van het Hoofdgebouw, is geschikt voor de uitvoering. Het opschrift OPNIH betekent: *Den Vogelen toegewijd.*

Fig. 4, 5 en 6. Tuinbanken van latten.

P L A A T XLII.

Een Landgebouwtjen.

Alles is van bemoschte boomstammen en oude brokken steen vervaerdigd, en met stro gedekt. Langs een trap van gekleefde boomblokken klimt men naar het bovenste gedeelte, van waar men schoone natuurlijke en vergezichten behoort te hebben; het onderste gedeelte kan voor een badhuis of tot een ander einde ingericht worden.

PLAAT

P L A A T XLIII.

Een Tempel aan de Eenzaamheid gewijd; eene kleine vlakte, door welke een beekjen slingert, rondom door bosch ingeflooten, zal eene goede plaats voor denzelfven zijn. Indien men 'er drie glasraamen in maakt, zal hij op eene kleine hoogte aan het Water, of aan de buitenzijde van een Landgoed, daar Landgezichten zijn, ook zeer wel voldoen.

Naar de gelegenheid der plaats, kan men denzelfven meer of minder landeigenaartig uitvoeren; Boom-stammen en een rieten dak, de wanden van oude steenbrokken schijnbaar opgehaald, zijn in het laatste geval voldoende.

P L A A T XLIV.

Een fchoone Afiatifche Tempel aan een Water, dat veel bevaaren, of aan een weg, die veel begaan of bereden wordt, en daar geene eenvoudige Land-gezigten, maar gekunfelde vakken zijn; bij voorbeeld in de nabijheid van eene Stad of groot Dorp, zal dezelve wel voldoen. Dit zelfde gebouw, op een plat t'choot gefchilderd, kan voor een gezigt-punt aan het einde eener Laan, over eene vlakte, of over Water tegen het bosch eene goede uitwerking doen.

N°. 2. Platte Grond van 't vorige.

N°. 3 en 4. Bosch-hutten van riet, boomftammen en fteenbrokken.

P L A A T XLV.

N°. 1. Een Gothisch Gebouwtjen, zeer geschikt om in eene Menagerie te plaatsen.

Men kan het van agteren zo groot en klein maaken, en in zo veele afdeelingen verdeelen, als men verkiest, en de verschillende soorten van vogelen noodzaaklijk maaken. Het kan van hout gemaakt worden en, geschilderd en gezand zijnde, steen verbeelden.

N°. 2. Platte Grond van N°. 1.

N°. 3 en 4. Leuningen voor Chineesche Bruggen.

N°. 5. Eene naargebootte rots, ruuw en schilderachtig begroeid, in welke holte eene Graf-tombe is opgericht.

Op een natuurlijk daartoe geschikt plekjen grond zal dit eene treffende werking doen.

Indien het zijn kan, verkiest men daar toe een plaatsjen, daar reeds enige tekenachtige boomen staan, die men in de rots instapelt, en welke takken als dan voor een gedeelte de rots bedekken. Laat het de gelegenheid der plaats toe, dat men langs een smal kronkelend beekjen, rondom met pijnen, populieren en treurwilligen dicht beplant, tot deze partij gaat, en bij de rots de oorsprong van het beekjen vindt, zal dit nog meer sombre bevalligheid hebben.

Naardien men hier te land niet voeglijk de overblijfselen van vrienden of maagen onder zoodanig eene tombe kan leggen, en dezelve egter meer spreekende wordt, wanneer 'er enig voorwerp van onze genegenheid onder rust, kan men die, des verkiezende, doen dienen tot het bewaaren van het overschot van een geliefd schaapjen, hondjen, vogeltjen, of enig ander voorwerp uit de bezielde waereld, dat in zijn leven aan ons gehecht was, wanneer men een opschrift of toepasselijke versen op het voetstuk zal plaatsen, als, bij voorbeeld:

*Chien favori,
Repose ici!*

Op het landgoed van den gewezen Marquis de Segur, te Romainville, stond, voor de omwenteling, in een boschjen diergelijk eene kleine graf-tombe, bestaande uit eene marmeren vaas, welke ooren door eene slang, die in zijn' staart beet, gevormd wierden, en op welke dekzel een hondjen zat, staande op een voetstuk, op vier honden-pooten rustende, op welk het volgend fraai versjen was gehouwen:

*Ce marbre de Zizi te retrace l'image;
Elle eut tous les talens, l'esprit et la beauté.
Victime de l'amour (a) qu'elle instruisit le Sage
Que le sort le plus doux n'est que fragilité.
Hélas! Zizi, tes jours couloient dignes d'envie;
Sous les loix de Segur ils sont toujours heureux;
Ah! qu'il t'en dût couter d'abandonner la vie,
Lorsque tu vis couler des larmes de ses yeux-*

(a) Het was jongen werpende, gestorven.

P L A A T XLVI.

Een gedeelte van een bergachtig Arcadisch Landschap, welk ik mij verbeelde dat op een groot daar toe geschikt landgoed, bij voorbeeld, in Gelderland, daar de natuur uit haar zelve fraai en grootsch is, eene treffende werking zoude doen.

Men verbeelde zich eerst in een donker Bosch te wandelen, dat in eene Vallei eindigt en daar in eens deze partij zig aan het oog vertoont; eene kronkelende beek ruischt door de Vallei, uit welke de hooge gronden met onregelmatige hellingen oprijzen. Aan den voet des bergs ter linkerzijde, ziet men eene grafombe, met een sphinx, voor een Wijsgeer opgericht, waarop staat: *hic facit quem dilexi.* „Hier rust hij, dien ik beminde” en in welke nabijheid een altaar, waarop men jaarlijkse offerhanden aan de dooden deed. Over het gebogen en rijzende pad, ziet men op een voetstuk eene weenende priesteres, met het wierook-napjen in de hand; zij schijnt gered om haare offerhande in den Tempel, die ter rechter zijde op een heuvel staat, te verrichten, dezelve is toegewijd aan Melpomene, eene der Zanggodinnen, die, in Lijkgezangen, den roem des overledenen schijnt te bezingen.

P L A A T XLVII.

Bevat den Platten Grond van het hoofdedeelte van eenen Aanleg.

A. Is de plaats daar men in de partij kooft. Men wandelt regtsom, tusſchen groepeeriſingen van roozen en andere bloemdragende heesters tot aan

B. Zijnde een open veld met klaver, met enige ſchoone hoogſtamde Boomen, onregelmatig beplant, waaronder men des zomers een linnen tent kan plaatſen. Voortwandelende kooft men bij het Brugjen gemerkt

C. Van waar men een ſchoon verrasſchend gezicht heeft over het Water

D. op het overblijffel van een oud gothiſch Gebouw; het ſchijnt op een brok van een Rots gebouwd, waar uit het water zijn oorsprong heeft. Zo de gelegenheid der plaats toelaat dat men door kunst of uit de natuurlijke ligging, door kunst geholpen, dat brok rots tot een Waterval ſchept, zal het nog veel ſchooner zijn; tot het nabootſen van eene rots, kan men gebruiken inöengeſmolten gebakken ſteenen, die op de meeste ſteenbakkerijen nu en dan voorhanden zijn, of brokken van geſprongen klippen, welke zeefſchepen dikwijls tot ballast inneemen, en dan in de Koopſteden voor een kleenen prijs verkoopen. De wandeling gaat van daar tot eene kleine verhevenheid.

E. waarop een eenvoudig Tempeltjen van Boomſtammen, met riet gedekt; van zelve leidt de wandeling tot

F. Men kan na verkieſing het Binnen Vertrek van dit Gothiſch Gebouw inrichten. Indien de plaat niet geſchikt is, om uit het zelve buiten deze partij, goede gezichten te hebben, kan men, om kosten te vermijden, een plat houten Schot op het ſtuk Rots plaatſen, waarop een Gothiſch Gebouw geſchilderd is. Men wandelt de overzijde van het water, welks oevers, door groene beplante bultjes geboogen zijn, langs; aan het hangen van den berg vindt men het Prieeltjen.

G. 't Welk van ongeſchildte boomtakken gemaakt en met klimmende Bloem ſtruiken begroeid is. Van daar leidt eene langzaam klimmende wandeling, door digte Pijnboomen, eene met onregelmatige hellingen aangelegden heuvel op; in 't voorbijgaan ziet men het Monument getekend

H. Voortwandelende bereikt men den Tempel

I. Van Boomſtammen gebouwd, en aan den Landbouw toegewijd; aangenaam word hier de wandelaar verrascht; het Monument en de ſtatige Pijnen, maaken deze Partij eerst ſomber, in eens word dit afgewiſfeld, door een ruim lagchend gezicht op bouwlanden, met onderſcheiden foorten van Veldvrugten bezet, aan de rechterzijde door een Vrugtboomgaard bepaald, getekend K. waaraan de Boerenwerf L. volgt. Indien de plaatselijke gelegenheid zodanig is, dat hier in waarheid eene Boerderij is, is het fraaijer en voordeeliger, dan dat dezelve nageboost wordt; in het laaſte geval, kan men egter de daaropſtaande Gebouwtjens tot onderſcheiden einden gebruiken, tot woning voor werklieden, ſtalling voor Paarden en andere beesten, menagerie van Hoenders, Kalkoenen enz. De wandeling gaat over de Boerenwerf nabij het punt A. daar dezelve begonnen was.

P L A A T XLVIII.

Platte Grond van een niet zeer grooten dog netten en bevalligen aanleg, waarin veele aangenaam afwisselende Partijtjens zijn.

A. De Ingang.

Men wandelt langs groepen van bloeiende kreesters en bloemen, getekend B, C. D. en van agteren door hoog en groeiend plantsoen gedekt, ter rechter en ter linker zijde van het water, welks boorden door kleene hoogtens geboogen en met boomen van onderscheiden foort, hier en daar door een Treurwillig afgewisseld, beplant zijn, tot aan

E. Zynde een heuvel met vijgenboomen beplant, welkers takken men des winters in den grond buigt en met aarde bedekt. Aan de rechterzijde ziet men nog eene groep bloemen en komt bij het prieeltjen

F. Met onderscheiden foorten van klimmend groen en bloemen beplant, en van agteren door een groepjen populieren gedekt; men heeft van daar een tekenachtig gezicht, over het gebogen water, en deszelfs bultige en afwisselend beplante boorden. Langs

G. Zijnde een vak met halfstamde Vruchtboomen, wandelt men over de Brug

H. Aangenaam wordt men daar verrast door een overdekte Zitplaats met banken, getekend

I. Dezelve rust op zes Kolommen, Lijst en Frontspies bedekken het rieten afdak.

Men heeft van daar, niettegenstaande de kleine omvang van het terrein, een grootsch en streelend gezicht; de zo even verlaaten Brug H. tekent over het water, welks boorden zo laag mogelijk voor deze partij weggenoomen zijn, op dat de geheele tekening daar van, van de Brug H. tot de Heuvel N., zig onbelemmerd aan het oog vertoont over het vak

K. Met laage bloemen beplant, en het water, ziet men den langzaam rizzenden Heuvel

O Geheel met Oranje boomen, en eene menigte andere in- en uitlandsche gewassen bezet; 't welk, indien zij met smaak geplaatst zijn, eene heerlijke werking doet; een kronkelend en lommerijk pad brengt den wandelaar over de brug

L. Men doet het plaatsjen

M. Naar verkiesing al of niet aan; willekeurig is het wat men daar plaatst — een onder een misleidende gedaante voorgesteld geheim Gemak, Huize, Altaar of Monument, zijn alle geschikt. Men vervolgt de wandeling langs den groenen met pijnen beplanten heuvel.

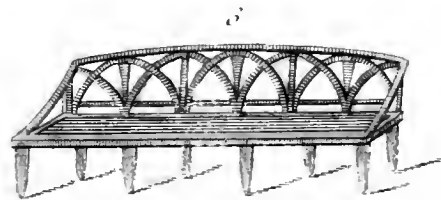
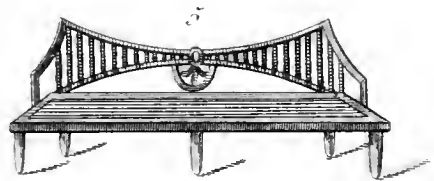
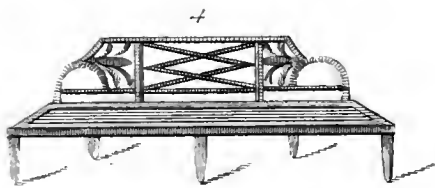
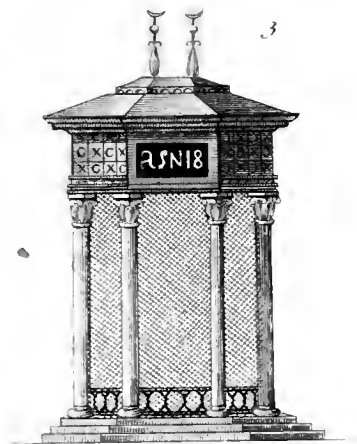
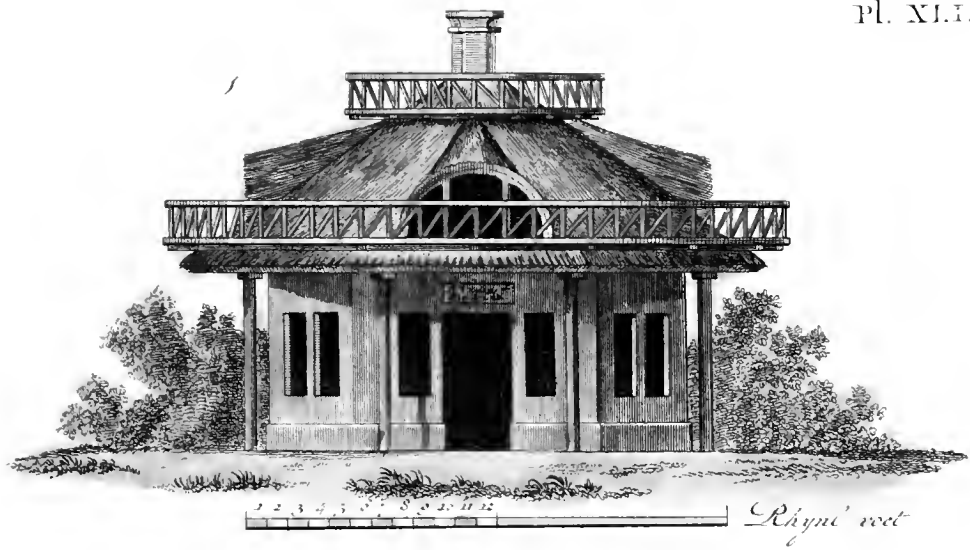
N. Tot aan O; het schoone en de geur der bloemen nodigen de wandelende hier enige oogenblikken te vertoeven, op de bankjes

P. Q. Welke onder het lommer der Boomen geplaatst zijn. De voorste rijen bloempotten, zijn tot aan den rand in de run gegraven; van boven en aan de zijde is de Heuvel met sparren en platanus beplant.

De wandeling vervolgende, wordt men door een gezicht van eene gantsch andere natuur verrast; een Gothische Ruïne

R. Gedeeltelijk ingestort, welker brokken en stukken van zuilen, op den grond verstrooid, en gedeeltelijk daar onder bedolven zijn, vertoont zig aan het oog; alles is hier in den omtrek ongekunsteld en ruuw; de grond oneffen, met gras en klaver begroeid, is hier en daar met een struik en hooge boomen beplant; een stuk steen en oude boomstammen, dienen voor zitbanken

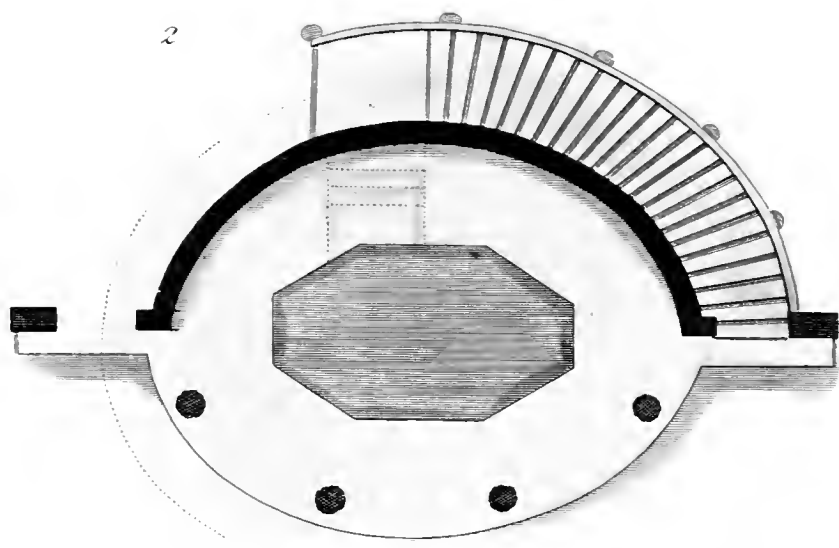
S. Om van daar het verganglijke van menschen arbeid te beschouwen. — De wandeling eindigt bij F.

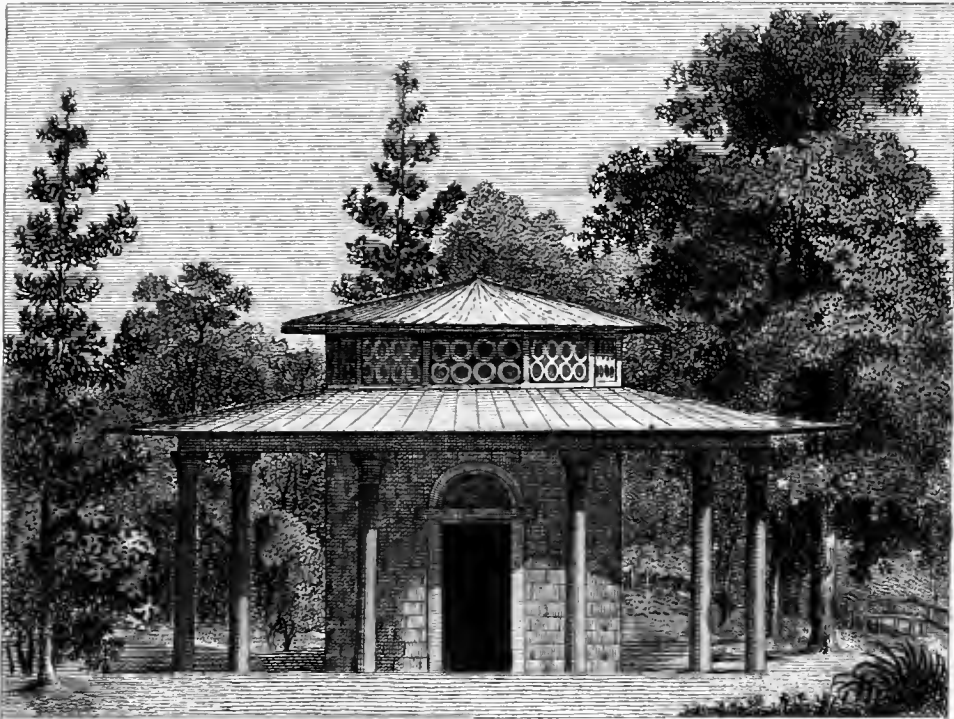

2

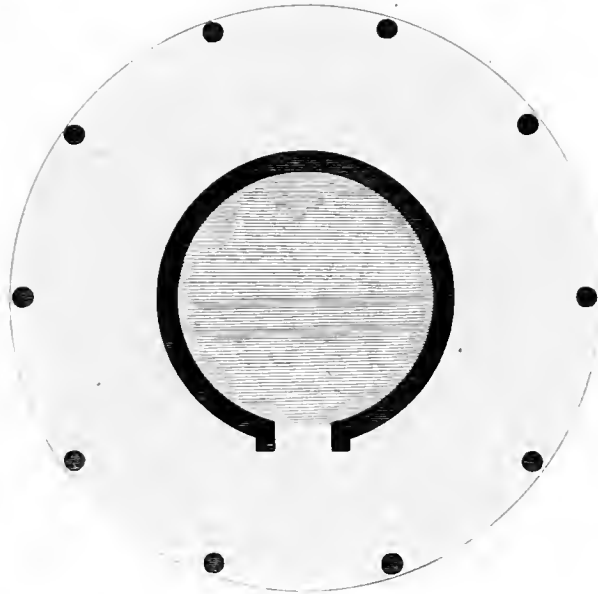

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 *El Rhyne's wall.*

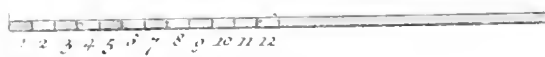
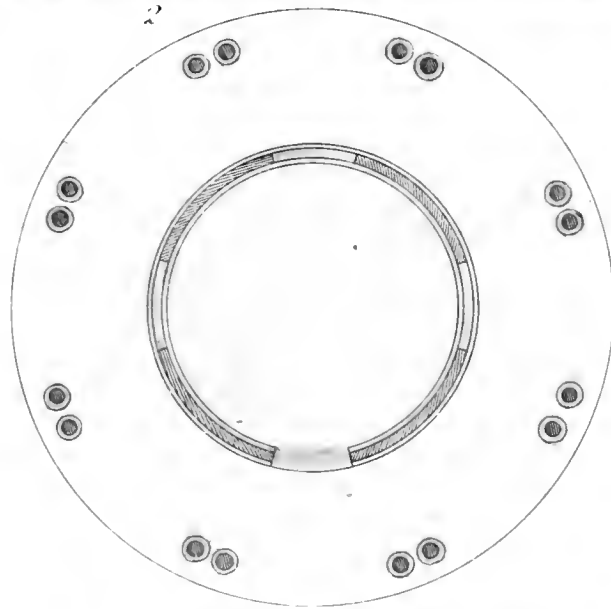
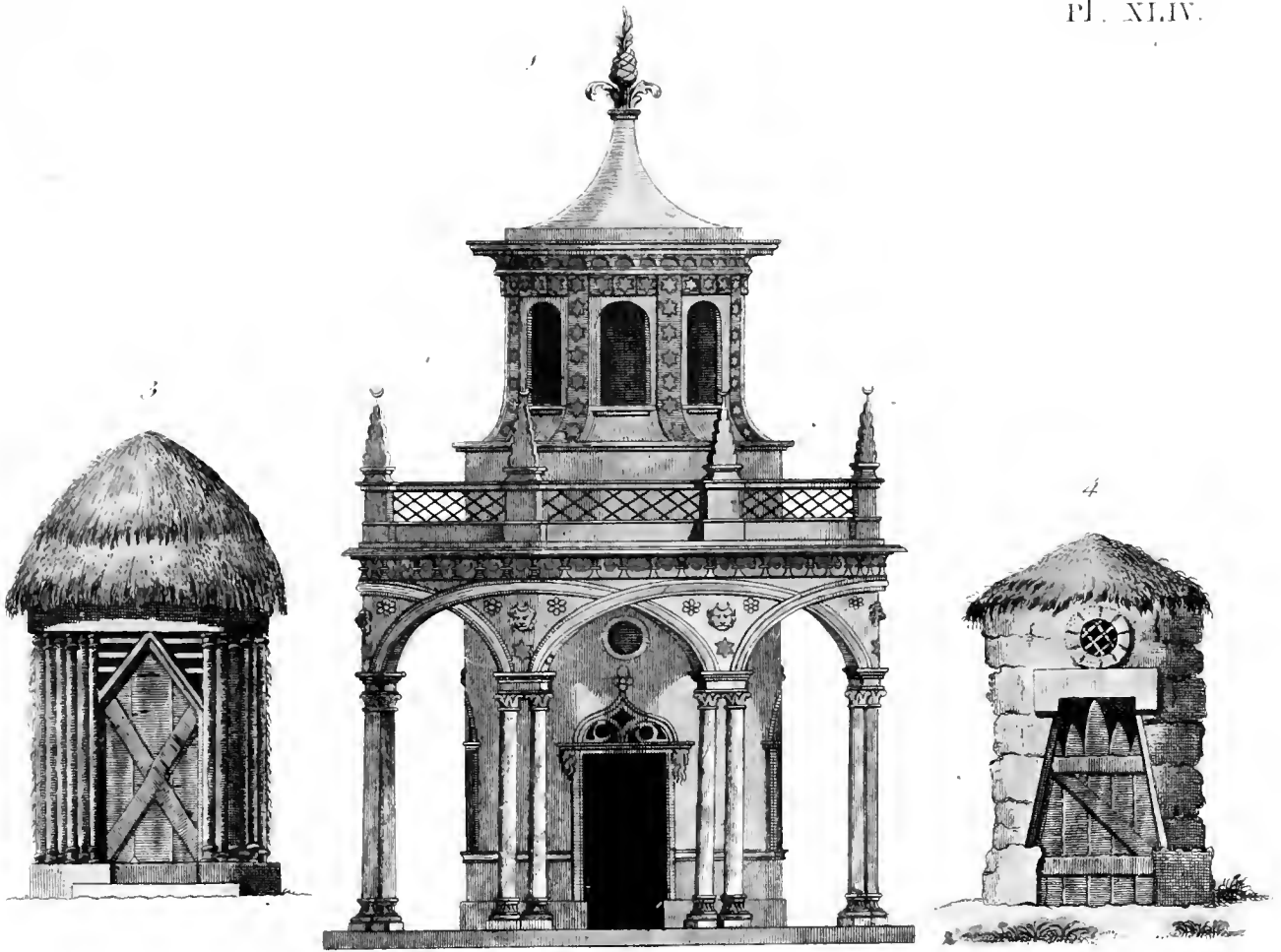

Tempel der Einsamkeit.

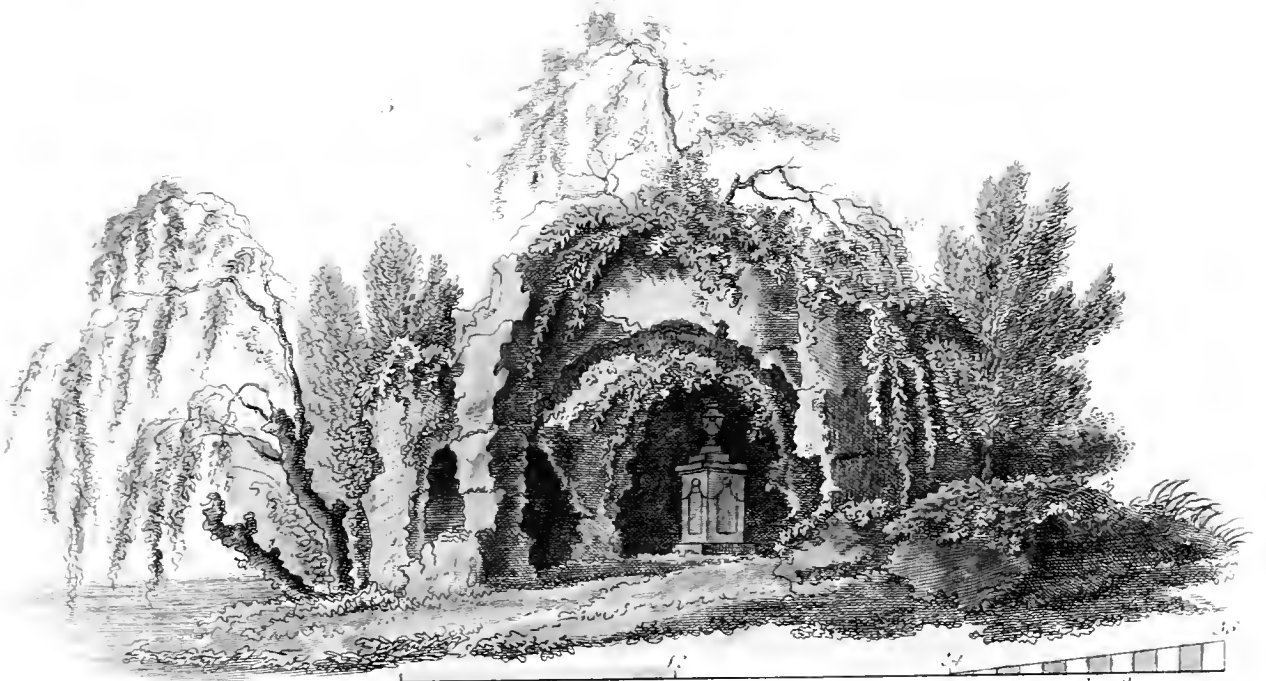
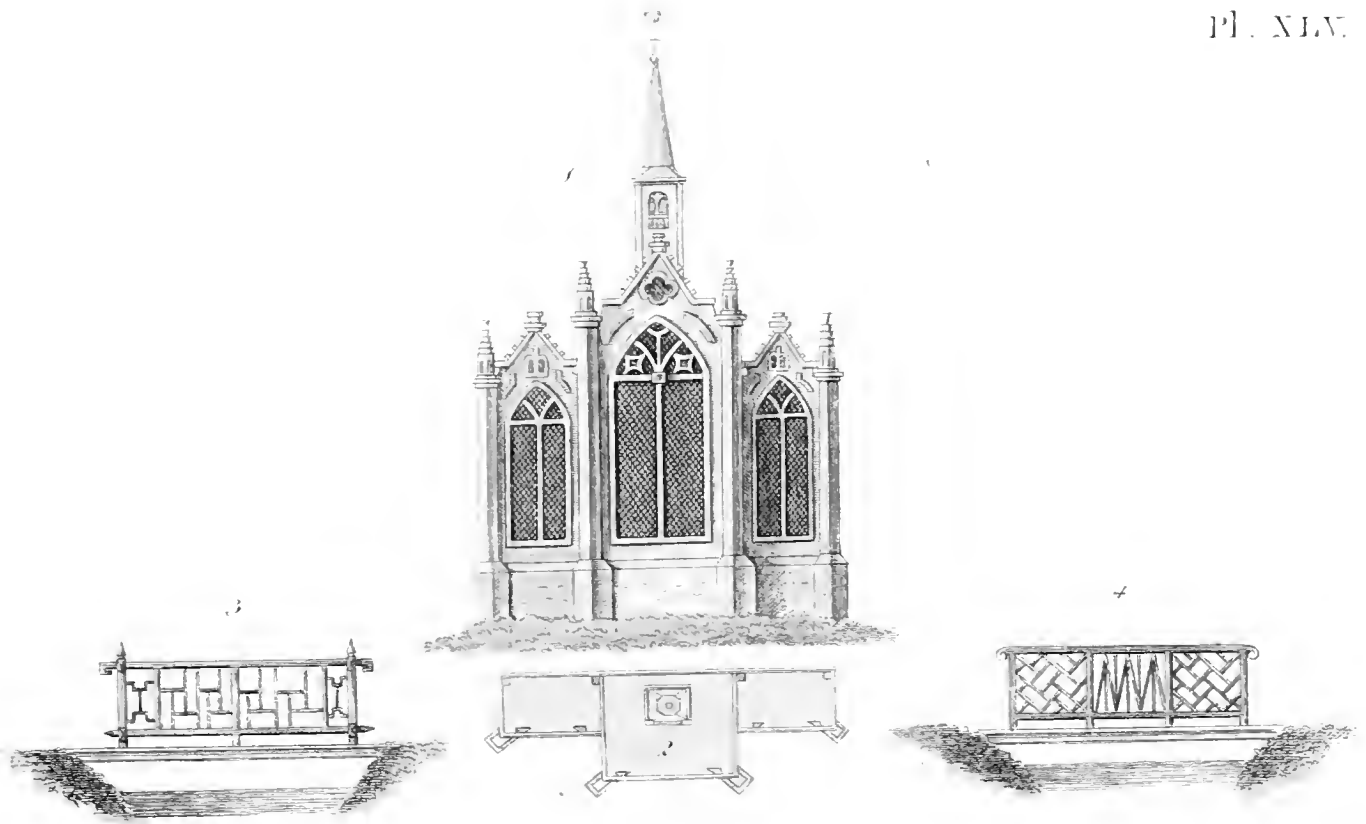
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

S. Chouy - centon

Rhyncl. roeden.

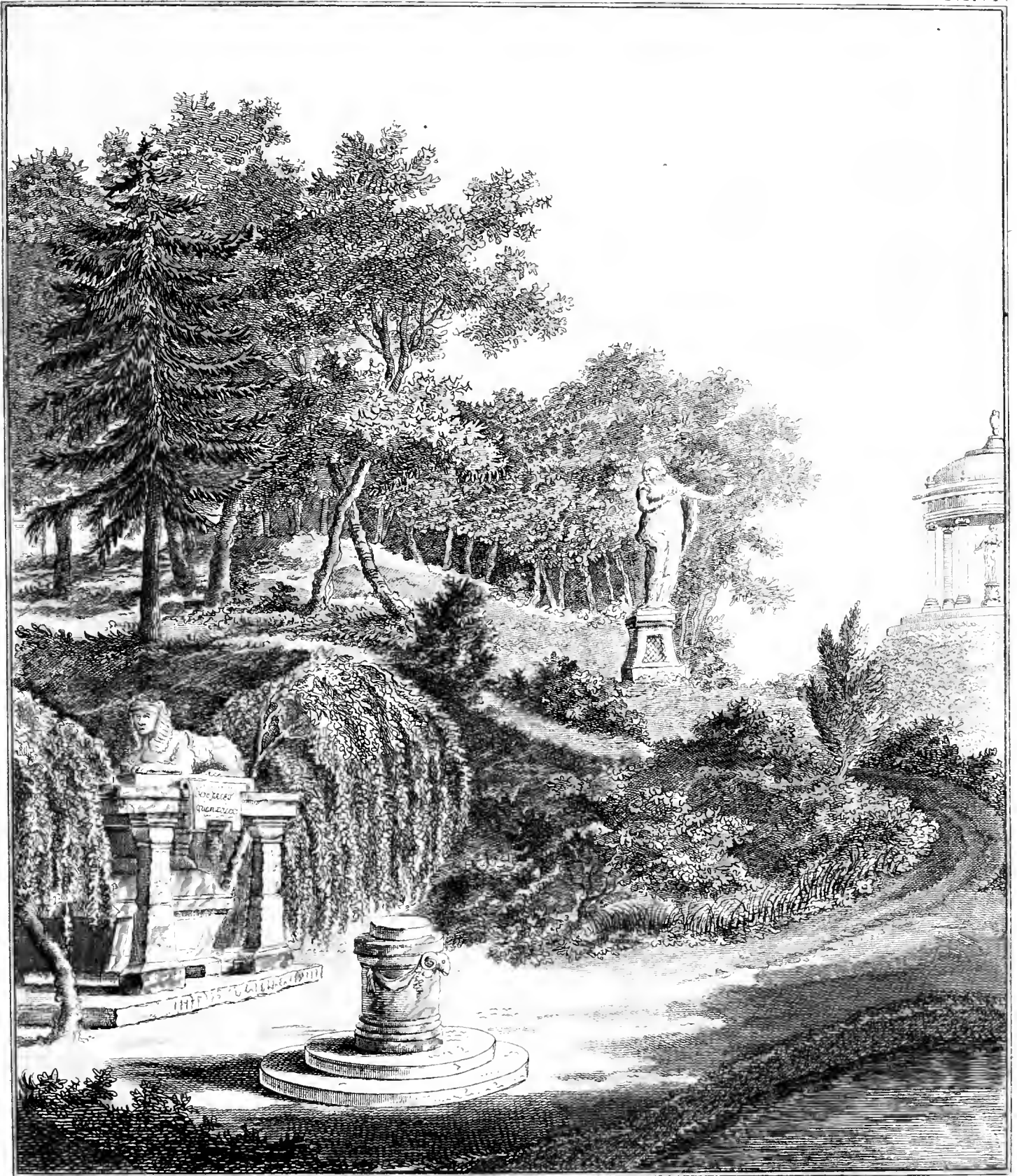

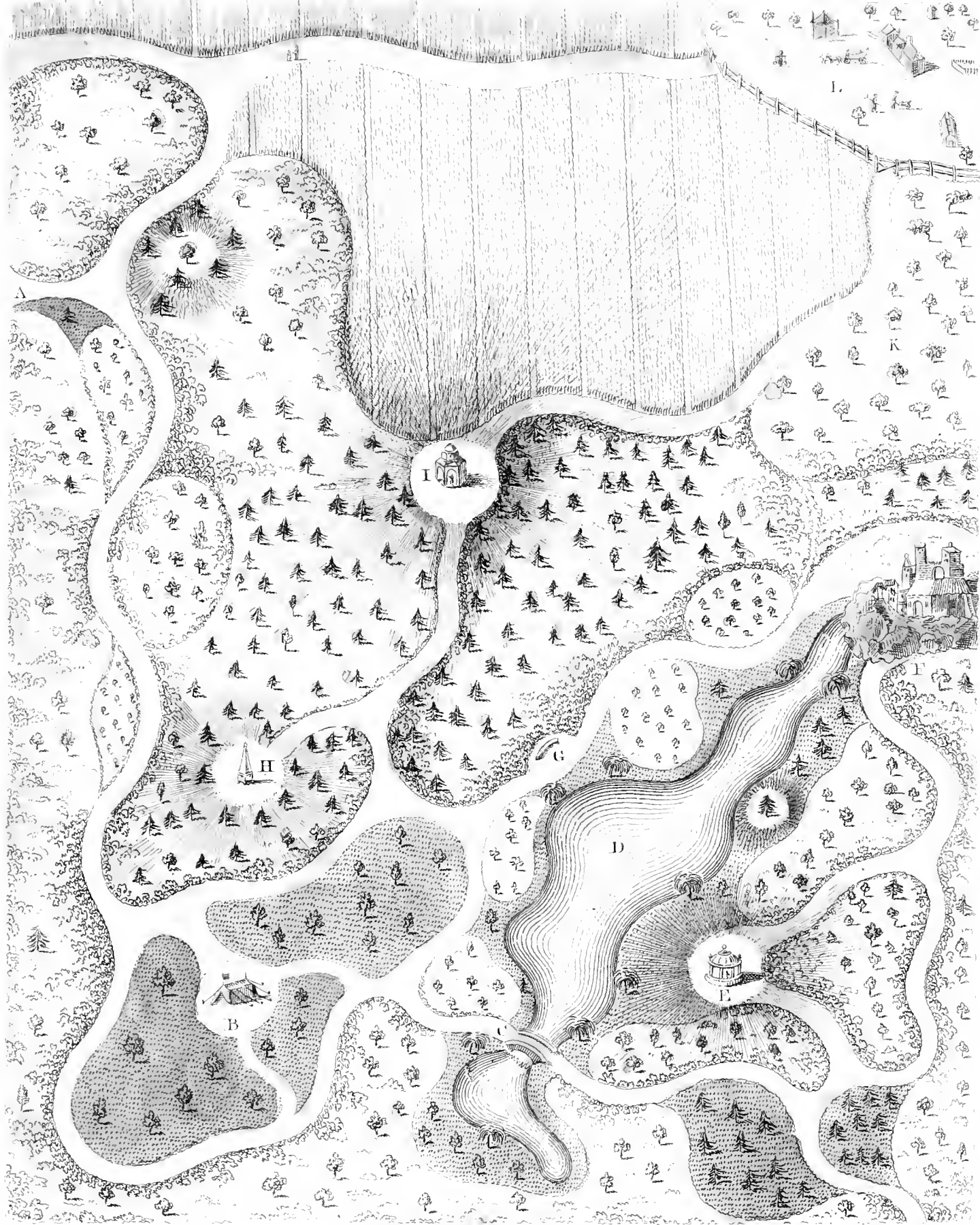

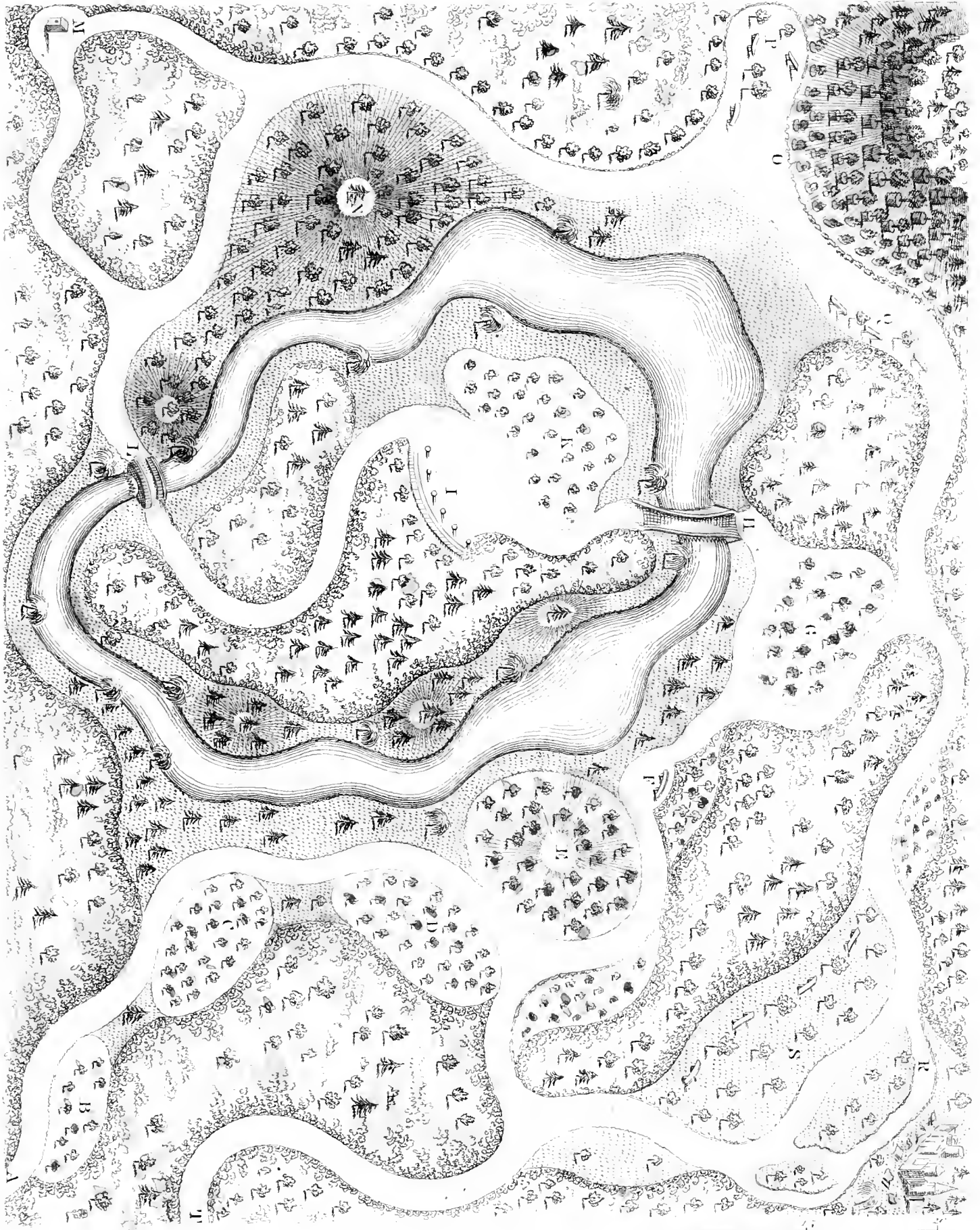
12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100

12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100

Scale of Feet

SPECIAL
7060

88 B
3664
no. 6

